Zespół Prawny Komisji Krajowej NSZZ Solidarność .
80-855 Gdańsk, Wały Piastowskie 24, tel. 308 42 96, fax. 308 42 94
E-mail: prawny@solidarnosc.org.pl, www.solidarnosc.org.pl

Gdańsk, 19.05.2021 r.

Informacja dotycząca procedury obywatelskiej inicjatywy ustawodawczej

Postępowanie w związku z chęcią skorzystania z gwarantowanego art. 118 ust. 2 Konstytucji prawa wystąpienia z inicjatywą ustawodawczą przez grupę co najmniej 100 000 obywateli reguluje w pierwszym rzędzie ustawa z dnia 24 czerwca 1999 r. o wykonywaniu inicjatywy ustawodawczej przez obywateli (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2120), a częściowo także ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1319).

Etapy postepowania przedstawiają się następująco:

1. Utworzenie komitetu inicjatywy ustawodawczej (dalej: komitet) przez grupę co najmniej 15 obywateli polskich.
2. Wyznaczenie pełnomocnika komitetu i jego zastępcy.
3. Zebranie 1000 podpisów obywateli popierających projekt - udzielenie poparcia projektowi ustawy polega na złożeniu na wykazie, obok swojego imienia (imion) i nazwiska, adresu zamieszkania oraz numeru ewidencyjnego PESEL, własnoręcznego podpisu (na każdej stronie wykazu musi znajdować się nazwa komitetu i tytuł projektu ustawy, której obywatel udziela poparcia).
4. Zawiadomienie przez pełnomocnika komitetu Marszałka Sejmu o utworzeniu komitetu, wraz z dołączonym projektem ustawy i podpisami obywateli.
5. W razie spełnienia wszystkich wymogów Marszalek Sejmu w ciągu 14 dni od doręczenia zawiadomienia postanawia o jego przyjęciu.
6. Po otrzymaniu zawiadomienia komitet ogłasza, w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, fakt nabycia osobowości prawnej, adres komitetu oraz miejsca udostępnienia projektu ustawy do publicznego wglądu.
7. **Rozpoczęcie kampanii promocyjnej w celu uzbierania poparcia 100 000 obywateli (do liczby tej zalicza się wcześniej zebranych 1000 podpisów) – kampania i**

zbieranie podpisów nie może rozpocząć się wcześniej niż po ogłoszeniu o którym mowa w pkt. 6.

8. **W miejscu zbierania podpisów obywateli musi być wyłożony do wglądu projekt ustawy** – podobnie jak wcześniej udzielenie poparcia projektowi ustawy polega na złożeniu na wykazie, obok swojego imienia (imion) i nazwiska, adresu zamieszkania oraz numeru ewidencyjnego PESEL, własnoręcznego podpisu (na każdej stronie wykazu musi znajdować się nazwa komitetu i tytuł projektu ustawy, której obywatel udziela poparcia).
9. Wzór wzoru wykazu obywateli, którzy udzielają poparcia projektowi ustawy stanowiącej przedmiot inicjatywy ustawodawczej określony jest w Rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 września 1999 r. (Dz.U. Nr 79, poz. 893).
10. **W ramach kampanii promocyjnej:**
    a. podpisy można zbierać w miejscu, czasie i w sposób wykluczający stosowanie jakichkolwiek nacisków zmierzających do ich wymuszenia,
    b. zbieranie lub składanie podpisów w zamian za korzyść majątkową lub osobistą jest zabronione,
    c. zabrania się prowadzenia agitacji:
        - na terenie urzędów administracji rządowej i administracji samorządu terytorialnego oraz sądów;
        - na terenie zakładów pracy w sposób i formach zakłócających normalne funkcjonowanie;
        - na terenie jednostek wojskowych i innych jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz oddziałów obrony cywilnej, a także skoszarowanych jednostek podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych;
    d. zabroniona jest agitacja na terenie szkół wobec uczniów;
    e. zabrania się podmiotom prowadzącym agitację organizowania loterii fantowych, innego rodzaju gier losowych oraz konkursów, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych;
    f. zabrania się podawania lub dostarczania, w ramach prowadzonej agitacji, napojów alkoholowych nieodpłatnie lub po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od ceny nabycia lub kosztów wytworzenia.

g. zabrania się w ramach prowadzonej agitacji, nieodpłatnego rozdawania przedmiotów o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych;

h. materiały promocyjne (każdy pochodzący od komitetu upubliczniony i utrwalony przekaz informacji mający związek z kampanią promocyjną) powinny zawierać wyraźne oznaczenie komitetu;

i. na ścianach budynków, przystankach komunikacji publicznej, tablicach i słupach ogłoszeniowych, ogrodzeniach, latarniach, urządzeniach energetycznych, telekomunikacyjnych i innych można umieszczać plakaty i hasła związane z kampanii promocyjną **wyłącznie po uzyskaniu zgody właściciela lub zarządcy nieruchomości, obiektu albo urządzenia;**

j. przy ustawianiu własnych urządzeń ogłoszeniowych w celu prowadzenia kampanii promocyjnej należy stosować obowiązujące przepisy porządkowe;

k. plakaty i hasła wyborcze należy umieszczać w taki sposób, aby można je było usunąć bez powodowania szkód.

11. Zbieranie podpisów nie może trwać dłużej niż 3 miesiące od daty postanowienia Marszałka Sejmu o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu – najpóźniej w tym czasie pełnomocnik komitetu wnosi do Marszałka Sejmu projekt ustawy z załączonym wykazem podpisów obywateli popierających projekt.
12. Pierwsze czytanie projektu ustawy na posiedzeniu Sejmu przeprowadza się w terminie 3 miesięcy od daty wniesienia projektu ustawy do Marszałka Sejmu lub postanowienia Sądu Najwyższego stwierdzającego prawidłowo złożoną liczbę podpisów popierających projekt ustawy.

dr Jakub Szmit – starszy specjalista w Zespole Prawnym Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”